

**ASMENS SU NEGALIA TEISIŲ APSAUGOS AGENTŪRA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos savivaldybių
administracijoms pagal adresatų
sąrašą

2024-09-04
2024-08- , Reg. Nr. *M2-SD-1242*

DĖL INFORMACIJOS PRIEINAMUMO UŽTIKRINIMO ASMENIMS SU NEGALIA

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. A1-340 „Dėl asmenų su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ 8 punktu siekia užtikrinti asmens su negalia teisių apsaugos politikos ir jos įgyvendinimo priemonių, programų ir (ar) projektų įgyvendinimą, skatinti asmens su negalia teisių apsaugos politikos valdymo tobulinimą, žiniomis ir faktais grįstą naujų priemonių, paslaugų kūrimą ir vykdyti asmens su negalia teisių apsaugos politikos stebėseną. Pažymėtina, kad Agentūrai kelia susirūpinimą tai, jog 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus Asmens su negalia teisių užtikrinimo pagrindų įstatymui (4 straipsnis) ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymui Nr. A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), iš savivaldybių ir joms pavaldžių įstaigų specialistų sulaukia abejonių **dėl būtinybės įgyvendinti Rekomendacijų nuostatas ar neieškojimo galimybių įgyvendinti informacijos prieinamumo asmenims su negalia užtikrinimą.**

Agentūra primena bei atkreipia Lietuvos Respublikos savivaldybių dėmesį, kad Lietuvos Respublika 2010 m. rugsėjo 10 d. ratifikavo 2006 m. gruodžio 13 d. Jungtinių tautų asmenų su negalia teisių konvenciją ir jos Fakultatyvųjį protokolą (toliau – Konvencija), kurio 9 straipsnyje numatyta, jog „šios Konvencijos Šalys, siekdamos, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, kurios apima prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymą ir pašalinimą <...>“, o Konvencijos 21 straipsnyje įtvirtinta asmenų su negalia teisė į saviraiškos laisvę ir laisvę reikšti nuomonę, galimybė gauti informaciją.

Kartu paaiškiname, kad 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo tikslas – padidinti viešojo sektoriaus interneto svetainių bei mobiliųjų programų prieinamumą ir suderinti skirtingus standartus <...>.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 1991 m. lapkričio 28 d. Lietuvos Respublikos asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuo 2024 m. sausio 1 d. galiojančios suvestinės redakcijos 4 straipsnyje įtvirtinta asmens su negalia teisė į saviraiškos laisvę bei teisė gauti informaciją ir šių teisių įgyvendinimas, numatant, jog asmenys su negalia turi teisę gauti (ir) skleisti informaciją ir (ar) idėjas **jo pasirinktu (-ais) prieinamu (-ais) bendravimo būdu (-ais), taip pat lietuvių gestų kalba**. Taip pat pažymime, kad atvejai, būdai ir formos, kaip įgyvendinamos aukščiau paminėta asmenų su negalia teisės yra apibrėžtos Rekomendacijose.

Atsižvelgiant į išdėstytą informaciją ir siekiant užtikrinti asmenų su negalia teises bei teisėtus interesus, kviečiame Lietuvos Respublikos savivaldybių administracijas su rašte minimu teisiniu reglamentavimu supažindinti specialistus bei savivaldybėms pavaldžių įstaigų specialistus ir užtikrinti teisės aktų įgyvendinimą, atitinkamai publikuojant savo interneto svetainėse nekintamą pagrindinę informaciją (pvz., informacija apie valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos vykdomas funkcijas, teikiamas paslaugas ir (ar) pagalbą, kontaktai visuomenės konsultacijoms) **lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba**, susirašinėjant su išorės vartotojais (el. laiškais, raštais), parengti teikiamą informaciją taip, kad ji būtų perskaitoma su ekrano skaitymo programa (t. y. el. laiško, rašto šablonas pritaikytas asmenims su regos sutrikimais, vadovaujantis Rekomendacijų 4 priedu), el. paštų nustatymams vadovautis Agentūros parengta instrukcija:

<https://anta.lrv.lt/lt/aplinkos-prieinamumas/metodine-medziaga/> bei skelbiant ir rengiant visuomenei kitą aktualią informaciją (tokią, kaip ataskaitas, pranešimai, pristatymai, vaizdo ir audio failai, kvietimai į renginius ir pan.) vadovautis Rekomendacijomis. Pažymime, kad prireikus išversti nekintamą informaciją į lietuvių gestų kalbą, reikėtų kreiptis į Lietuvių gestų kalbos vertimo centro specialistę Dalę Nevardauskienę, el. p.: tinklapiupritaikymas@vertimaigestias.lt. Esant poreikiui pasikonsultuoti dėl lengvai suprantamos kalbos prašome kreiptis į Agentūros Konsultacijų centrą, el. p.: kc@anta.lt.

Kartu primename, kad Agentūra bei Agentūros Konsultacijų centro ekspertai nuolatos vykdo mokymus, teikia metodinę medžiagą bei teikia rekomendacijas informacijos prieinamumo užtikrinimo klausimais, nuolatos bendradarbiaudama su asmenų su negalia teises atstovaujančiomis organizacijomis bei pačiais asmenimis su negalia. Atsižvelgiant į tai,

skatiname prireikus papildomos informacijos, rekomendacijų, kreiptis į
Agentūrą.

Direktorė

Eglė Čaplikienė

Neringa Šaveiko, tel. +370 63808941, el. p. neringa.saveiko@anta.lt

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1	Akmenės rajono savivaldybė	info@akmene.lt
2	Alytaus miesto savivaldybė	alytus@ams.lt
3	Alytaus rajono savivaldybė	sekretore@arsa.lt
4	Anykščių rajono savivaldybė	info@anyksciai.lt
5	Birštono savivaldybė	sekretore@birstonas.lt
6	Biržų rajono savivaldybė	savivaldybe@birzai.lt
7	Druskininkų savivaldybė	info@druskininkai.lt
8	Elektrėnų savivaldybė	administracija@elektrenai.lt
9	Ignalinos rajono savivaldybė	info@ignalina.lt
10	Jonavos rajono savivaldybė	administracija@jonava.lt
11	Joniškio rajono savivaldybė	savivaldybe@joniskis.lt
12	Jurbarko rajono savivaldybė	info@jurbarkas.lt
13	Kaišiadorių rajono savivaldybė	dokumentai@kaiiadorys.lt
14	Kalvarijos savivaldybė	priimamasis@kalvariija.lt
15	Kauno miesto savivaldybė	info@kaunas.lt
16	Kauno rajono savivaldybė	info@krs.lt
17	Kazlų Rūdos savivaldybė	priimamasis@kazluruda.lt
18	Kelmės rajono savivaldybė	info@kelme.lt
19	Kėdainių rajono savivaldybė	administracija@kedainiai.lt
20	Klaipėdos miesto savivaldybė	dokumentai@klaipeda.lt